



Ministerstwo Rodziny,
Pracy i Polityki Społecznej

Departament Ekonomii Społecznej

SPRAWOZDANIE

z realizacji

Programu na rzecz zatrudnienia socjalnego na lata 2023-2025. Edycja 2024.

Akceptuję:

Warszawa, 2025 r.

Spis treści

I. WPROWADZENIE.....	3
II. CELE PROGRAMU.....	4
III. WDRAŻANIE PROGRAMU W 2024 r.....	4
IV. MONITORING WDRAŻANIA PROGRAMU	11
V. INFORMACJA I PROMOCJA	12
VI. WSKAŹNIKI.....	12
VII. OCENA SPRAWOZDAŃ.....	13
VIII. WNIOSKI.....	14
VIII. EFEKTY PROJEKTÓW – DOBRE PRAKTYKI	15

I. WPROWADZENIE

Program na rzecz zatrudnienia socjalnego na lata 2023–2025 (dalej: Program) to inicjatywa Ministerstwa Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej, której głównym celem jest wspieranie działań prowadzonych przez podmioty zatrudnienia socjalnego, tj. centra integracji społecznej (CIS) oraz kluby integracji społecznej (KIS). Dzięki Programowi, instytucje te mogą rozwijać i podnosić jakość swojej oferty reintegracyjnej, dostosowując ją do potrzeb osób zagrożonych wykluczeniem społecznym i zawodowym, ze szczególnym uwzględnieniem nowych wyzwań, jakie pojawiają się w zmieniających się warunkach społeczno-gospodarczych.

Program realizowany jest w formule otwartego konkursu ofert, zgodnie z art. 18ca ust. 2 ustawy z dnia 13 czerwca 2003 r. o zatrudnieniu socjalnym (Dz.U. z 2023 r. poz. 145), w trybie przewidzianym w ustawie z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie (Dz.U. z 2024 r. poz. 1491 z późn.zm.). To już druga edycja Programu skierowanego do podmiotów zatrudnienia socjalnego (PZS), stanowiąca kontynuację i aktualizację wdrażanego wcześniej resortowego Programu pn. „Od wykluczenia do aktywizacji. Program pomocy osobom wykluczonym społecznie i zawodowo”, którego założenia wymagały dostosowania do nowych realiów i zidentyfikowanych potrzeb środowiska zatrudnienia socjalnego.

Nowe wyzwania społeczne i zmieniający się profil uczestników

Aktualizacja Programu wynikała m.in. z obserwowanych zmian w strukturze osób korzystających ze wsparcia PZS. Coraz liczniejszą grupę stanowią osoby ze złożonymi trudnościami, takimi jak uzależnienia, niepełnosprawności czy wieloletnia bierność zawodowa, stanowiącymi istotne bariery w powrocie na rynek pracy. Dodatkowo, zmieniająca się sytuacja na rynku pracy – w tym wzrost oczekiwań pracodawców powoduje, że część uczestników programów reintegracyjnych napotyka jeszcze większe trudności w znalezieniu zatrudnienia w warunkach konkurencyjnego rynku pracy.

Dla CIS i KIS oznacza to konieczność dostosowania profilu i zakresu oferowanego wsparcia do bardziej zróżnicowanych i złożonych potrzeb uczestników. Rozszerzenie oferty, profesjonalizacja usług oraz inwestycje w potencjał kadrowy i organizacyjny podmiotów reintegracyjnych stają się warunkiem skutecznej odpowiedzi na te wyzwania.

Umocnienie roli PZS w systemie ekonomii społecznej

Warto jednocześnie podkreślić, że podmioty zatrudnienia socjalnego stanowią integralną część szeroko rozumianego sektora ekonomii społecznej, w którym funkcjonują m.in. przedsiębiorstwa społeczne, spółdzielnie socjalne, organizacje pozarządowe prowadzące działalność reintegracyjną oraz inne formy aktywizacji osób zagrożonych marginalizacją społeczną. W tym kontekście CIS i KIS pełnią istotną funkcję pomostową – przygotowując uczestników do wejścia na rynek pracy oraz kierując ich do pracodawców społecznie odpowiedzialnych, którzy są w stanie zapewnić odpowiednie warunki zatrudnienia osobom o szczególnych potrzebach.

Dla wielu uczestników zatrudnienia socjalnego – w tym osób długotrwale bezrobotnych, z niepełnosprawnościami, bezdomnych czy opuszczających zakłady karne – zatrudnienie w przedsiębiorstwach społecznych stanowi jedyną realną szansę na powrót do życia zawodowego i społecznego. Dlatego właśnie wspieranie naturalnych partnerstw pomiędzy CIS/KIS a pracodawcami z sektora ekonomii społecznej jest kluczowym elementem skutecznej polityki w zakresie reintegracji.

Uwzględnienie tej perspektywy było drugim istotnym powodem aktualizacji Programu. Wzmocnienie współpracy sieciowej, promowanie modeli partnerstw lokalnych oraz wsparcie dla działań

umożliwiających płynne przechodzenie uczestników z systemu zatrudnienia socjalnego do zatrudnienia wspieranego, wpisuje się w cele strategiczne polityki społecznej państwa i jest zgodne z założeniami krajowych dokumentów programowych, takich jak "Krajowy Program Rozwoju Ekonomii Społecznej do 2030 roku. Ekonomia Solidarności Społecznej".

II. CELE PROGRAMU

Głównym celem Programu jest wzmacnianie uczestnictwa w życiu społecznym i zawodowym osób zagrożonych wykluczeniem społecznym przez rozwijanie oferty PZS oraz wspieranie włączenia społecznego na poziomie lokalnym.

W ramach celu głównego wyznaczono następujące cele szczegółowe, ujęte w trzy Priorytety:

- **Priorytet 1 Usługi reintegracyjne**
Cel szczegółowy: Dostosowanie oferty PZS do nowych uwarunkowań społeczno-gospodarczych.
- **Priorytet 2 Ścieżki reintegracji**
Cel szczegółowy: Zwiększanie szans na zatrudnienie osób korzystających ze wsparcia PZS.
- **Priorytet 3 Wzmocnienie instytucjonalne PZS**
Cel szczegółowy: Profesjonalizacja PZS przez umożliwianie współpracy i wymiany doświadczeń tych podmiotów oraz wspieranie rozwoju zawodowego ich pracowników.

III. WDRAŻANIE PROGRAMU W 2024 r.

W 2024 r. Program był wdrażany w ramach otwartego konkursu ofert ogłoszonego 20 marca 2024 r. na podstawie art. 18ca ust. 2 ustawy z dnia 13 czerwca 2003 r. o zatrudnieniu socjalnym w trybie określonym w ustawie z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie. W przewidzianym na składanie ofert terminie wyznaczonym do 20 kwietnia 2024 r. wpłynęło 99 ofert. W celu opiniowania złożonych ofert na podstawie Zarządzenia nr 20 z dnia 21 maja 2024 r. w sprawie powołania Komisji Konkursowej w celu opiniowania ofert złożonych w ramach otwartego konkursu ofert na rzecz zatrudnienia socjalnego na lata 2023-2025. Edycja 2024, powołana została Komisja Konkursowa.

3 czerwca 2024 r. Komisja Konkursowa, zgodnie z § 4 ust. 1 Zarządzenia, przyjęła jednomyślnie w trybie obiegowym Regulamin Prac Komisji. Sekretarz Komisji Konkursowej ocenił oferty konkursowe pod względem formalnym oraz pod względem spełnienia kryteriów strategicznych. Z 99 złożonych ofert, 2 nie spełniały wymogów formalnych i nie podlegały dalszej ocenie. 97 ofert podlegało indywidualnej ocenie członków Komisji. Przed przystąpieniem do opiniowania ofert członkowie Komisji podpisali oświadczenia zobowiązujące do zachowania bezstronności.

Każda z ofert została zaopiniowana przez członków Komisji na posiedzeniu, które odbyło się w formie videokonferencji w dniu 13 czerwca 2024 r. Wyniki oceny Komisji Konkursowej zostały zamieszczone na listach złożonych ofert wraz z opinią na temat przyznania dotacji a także proponowaną kwotą dotacji. Na podstawie uzyskanej w wyniku opiniowania ofert punktacji sporządzone zostały 3 listy rankingowe, osobne dla każdego z Priorytetów, z ofertami uszeregowanymi od największej do najmniejszej liczby punktów, z rekomendacją do dofinansowania oraz proponowaną kwotą dotacji. Granica punktowa, czyli minimalna liczba punktów pozwalająca na rekomendowanie do dofinansowania, została ustalona na podstawie wysokości alokacji środków w każdym Priorytecie. W Priorytecie 1 granica punktowa wyniosła 25 punktów, w Priorytecie 2 było to 24 punkty, natomiast w Priorytecie 3 wszystkie złożone wnioski mogły zostać dofinansowane, ponieważ łączna wartość wnioskowanych środków była niższa niż dostępna alokacja.

W wyniku rezygnacji z realizacji zadania przez 3 podmioty, które otrzymały dofinansowanie w Priorytecie 3, zgodnie z zapisami Regulaminu Konkursu w ramach Programu na rzecz zatrudnienia socjalnego (część A rozdział IX Dysponowanie środkami uwolnionymi), Minister podjął decyzję o dofinansowaniu 4 wniosków w Priorytecie 1.

W konkursie ostatecznie dofinansowano 31 ofert, w których wsparciem objęto ponad 730 uczestników. Z początkowej alokacji w wysokości 3 mln zł przyznano dofinansowanie o łącznej wartości 2 979 999,99 zł (kwota wynikająca z zawartych umów).

Tabelaryczne oraz liczbowe podsumowanie wdrażania Programu w 2024 r. znajduje się poniżej. Szczegółowe omówienie każdego z Priorytetów konkursu przedstawiono w kolejnych częściach Sprawozdania.

Tabela1. Liczba ofert złożonych i rekomendowanych do dofinansowania w podziale na Priorytety:

	Liczba złożonych wniosków	Liczba projektów rekomendowanych do dofinansowania	Liczba podmiotów, które zrezygnowały z przyznanej dotacji	Liczba ostatecznie podpisanych umów	% ofert w odniesieniu do których zawarto umowy do złożonych ofert
1 Priorytet	66	13	-	13	20%
2 Priorytet	17	7	-	7	41%
3 Priorytet	14	14	3	11	79 %
Negatywne formalnie	2	-	-	-	-
RAZEM	99	34		31	31%

Tabela 2. Wysokość wnioskowanych dotacji i wysokość rekomendowanych dotacji w podziale na Priorytety

	Alokacja	Wnioskowana wysokość dotacji	Rekomendowana wysokość dotacji	Poziom realizacji wnioskowanego zapotrzebowania (% rekomendowanej dotacji do wnioskowanej)
1 Priorytet	1 200 000,00 zł	6 661 087,23 zł	1 383 765,00 zł	21%
2 Priorytet	800 000,00 zł	1 918 457,02 zł	771 314,00 zł	40%
3 Priorytet	1 000 000,00 zł	949 906,99 zł	824 920,99 zł	87%
RAZEM	3 000 000,00 zł	9 529 451,24 zł	2 979 999,99 zł	31%

Poniżej przedstawiono przegląd rozstrzygnięcia konkursu w poszczególnych Priorytetach.

III.2 Priorytet 1: Usługi reintegracyjne

W ramach Priorytetu 1. Usługi reintegracyjne, podmioty uprawnione mogły ubiegać się o wsparcie związane z rozszerzeniem lub podniesieniem jakości ich oferty reintegracyjnej, dotyczącej zarówno sfery społecznej jak i zawodowej. Wsparcie to dotyczyło następujących zadań:

- rozszerzanie oferty reintegracyjnej PZS;
- tworzenie PZS w powiatach, w których podmioty takie nie funkcjonują;
- przeciwdziałanie wykluczeniu społecznemu młodzieży.

W edycji 2024 konkursu w ramach Priorytetu 1 dofinansowano w sumie 13 ofert na łączną kwotę 1 383 765,00 zł. W związku z nierozdysponowaną kwotą środków finansowych przewidzianych na realizację wsparcia w ramach Programu na rzecz zatrudnienia socjalnego na lata 2023-2025. Edycja 2024, jak również z rezygnacją trzech podmiotów z zawarcia umowy na realizację zadania publicznego w ramach Priorytetu 3 przeniesiono środki do Priorytetu 1. Uzasadnieniem tej decyzji jest fakt, że w ramach Priorytetu 1 złożono największą liczbę wniosków w stosunku do możliwości dofinansowania wynikających z pierwotnie przyporządkowanej alokacji.

Tabela 3. Lista projektów dofinansowanych w ramach otwartego konkursu ofert w ramach Programu na rzecz zatrudnienia socjalnego na lata 2023-2025. Edycja 2024 w ramach Priorytetu 1.

Lp.	Numer oferty	Nazwa organizacji	Tytuł oferty	Województwo	Miejscowość	Kwota rekomendowana
1	612	Spółdzielnia Socjalna ECOSS	Aktywni w powiecie gostyńskim - nowe szanse i możliwości	Wielkopolskie	Krobia	119 840,00 zł
2	624	Stowarzyszenie HORYZONT; Fundacja Przyszań	CIS - nę do przodu	Pomorskie	Słupsk, Słupsk	118 090,00 zł
3	649	Powiat Legionowski - Powiatowe Centrum Integracji Społecznej w Legionowie	Aktywizacja społeczna i zawodowa w CIS skutecznym narzędziem w drodze do zatrudnienia	Mazowieckie	Legionowo	94 800,00 zł
4	572	Fundacja na temat - Pracownia Profilaktyki i Terapii Uzależnień	Młodzieżowy program krzewienia idei ekonomii społecznej.	Mazowieckie	Płock	120 000,00 zł
5	615	Gmina Komorniki	Zróbmy to!	Wielkopolskie	Komorniki	33 000,00 zł
6	639	Fundacja Gębiczyn	"Moja droga do aktywności"	Wielkopolskie	Gębiczyn	119 655,00 zł
7	694	Stowarzyszenie "Druga Szansa"	"KIS - drzwi do DRUGIEJ SZANSY"	Śląskie	Kłobuck	115 660,00 zł
8	699	Zachodniopomorski Uniwersytet Ludowy - Fundacja	Aktywność od A do ES. Ekonomia społeczna jako droga rozwoju młodzieży.	Zachodniopomorskie	Mierzyn	120 000,00 zł
9	632	Fundacja Otwarte Serce	"OTWARTE DRZWI"	Mazowieckie	Marki	99 000,00 zł
10	691	Fundacja WAKAT	Od Wakatu do Etatu - droga od aktywności do samodzielności	Wielkopolskie	Konin	120 000,00 zł
11	703	Fundacja Partnerstwo	Jestem Społecznym Asem	Śląskie	Świnna, Bielsko-Biała	117 800,00 zł

		Dorzecza Kocierzanki i Koszarawy; Fundacja Teatru Grodzkiego				
12	550	Stowarzyszenie Przyjaciół Zameczka	Reintegracja przy współdziałaniu i zaangażowaniu lokalnym w ramach KIS	Śląskie	Lubliniec	119 985,00 zł
13	671	Fundacja Eko Logiczna	Pełna MOCy aktywizacja w CIS Koziegłowy	Śląskie	Koziegłowy	85 935,00 zł

III.2. Priorytet 2: Ścieżki reintegracji

W Priorytecie 2 wspierane były w szczególności zadania polegające na tworzeniu ścieżek reintegracyjnych oraz tworzenie miejsc pracy dla uczestników CIS/KIS. Obejmują one następujące działania:

- wspieranie PZS w dostosowywaniu oferty reintegracyjnej do potrzeb pracodawców;
- tworzenie ścieżek reintegracji ułatwiających płynne przejście uczestników KIS i CIS do zatrudnienia w podmiotach ekonomii społecznej (w szczególności w spółdzielniach socjalnych i przedsiębiorstwach społecznych) oraz umożliwienie im kontynuowania reintegracji po podjęciu zatrudnienia;
- udzielanie wsparcia w zakresie reintegracji osobom zagrożonym wykluczeniem społecznym, korzystającym ze wsparcia ośrodków wsparcia ekonomii społecznej;
- włączanie podmiotów prowadzących PZS do konsorcjów spółdzielni socjalnych;
- wspieranie PZS prowadzonych przez spółdzielnie socjalne i przedsiębiorstwa społeczne.

W edycji 2024 konkursu w ramach Priorytetu 2 dofinansowano w sumie 7 ofert na łączną kwotę 771 341,00 zł.

Tabela 4. Lista projektów dofinansowanych w ramach otwartego konkursu ofert w ramach Programu na rzecz zatrudnienia socjalnego na lata 2023-2025. Edycja 2024 - w ramach Priorytetu 2.

L p.	Numer oferty	Nazwa organizacji	Tytuł oferty	Województwo	Miejscowość	Kwota rekomendowana
1	611	Stowarzyszenie Wspierania Inicjatyw Obywatelskich i	Współpraca z podmiotami ekonomii społecznej drogą do	Pomorskie	Tczew	82 514,00 zł

		Rozwoju Regionalnego	trwałego zatrudnienia uczestników KIS			
2	599	Spółdzielnia Socjalna Serwis	CISowe ścieżki reintegracji	Małopolskie	Tarnów	120 000,00 zł
3	604	Stowarzyszenie "Druga Szansa"	"CIS-owska ZŁOTA RĄCZKA"	Śląskie	Kłobuck	120 000,00 zł
4	693	CARITAS Diecezji Siedleckiej	CIS-owianki i Cis-ownicy to fachowi pracownicy	Mazowieckie	Siedlce	120 000,00 zł
5	591	Fundacja Normalnie	NAPRZECIW WYKLUCZENIU	Zachodniopomorskie	Szczecin	118 800,00 zł
6	619	Elbląskie Stowarzyszenie Wspierania Inicjatyw Pozarządowych	Rozwój Elbląskiego Centrum Integracji Społecznej	Warmińsko-Mazurskie	Elbląg	120 000,00 zł
7	623	Gmina Nysa	Idę do pracy!!!	Opolskie	Nysa	90 000,00 zł

III.3. Priorytet 3 Wzmocnienie instytucjonalne PZS

W Priorytecie 3 dofinansowywane były działania polegające na wspieraniu rozwoju kadry PZS.

W ramach Priorytetu 3 możliwe było realizowanie następujących zadań:

- wspieranie rozwoju zawodowego kadry PZS;
- organizacja przedsięwzięcia umożliwiającego wymianę doświadczeń PZS.

W edycji 2024 konkursu w ramach Priorytetu 3 dofinansowano 14 ofert na łączną kwotę 824 920, 99 zł.

Tabela 5. Lista projektów dofinansowanych w ramach otwartego konkursu ofert w ramach Programu na rzecz zatrudnienia socjalnego na lata 2023-2025. Edycja 2024 w ramach Priorytetu 3.

Lp.	Numer oferty	Nazwa organizacji	Tytuł oferty	Województwo	Miejscowość	Kwota rekomendowana
1	600	Spółdzielnia Socjalna Serwis	Kompetencje CIS: wsparcie i rozwój	Małopolskie	Tarnów	85 500,00 zł

2	706	Fundacja im. Hetmana Jana Tarnowskiego	Odkrywamy Potencjał: Wzmocnienie potencjału KIS	Małopolskie	Tarnów	119 400,00 zł
3	562	Towarzystwo Pomocy im. św. Brata Alberta koło gdańskie	Rozwój zawodowy kadry CIS w Pruszczu Gdańskim jako inwestycja w efektywną pomoc Uczestnikom.	Pomorskie	Gdańsk	47 632,00 zł
4	638	Lokalna Grupa Działania Małe Morze	Rozwój zawodowy kadry CIS w Pucku	Pomorskie	Puck	20 000,00 zł
5	541	Lubuskie Stowarzyszenie Rozwoju Regionalnego "Rozwój"	Rozwojowa kadra	Lubuskie	Gorzów Wielkopolski	78 100,00 zł
6	633	Konwent Klubów i Centrów Integracji Społecznych	Sieciowane lokalnych platform współpracy PZS w celu wymiany dobrych praktyk.	Lubelskie	Janów Lubelski	119 620,00 zł
7	582	Urząd Miasta Rumii	Wzmocnienie instytucjonalne podmiotów zatrudnienia socjalnego	Pomorskie	Rumia	27 180,00 zł
8	643	Gmina Miejska Kościan	Rozwój i wzmacnianie potencjału kadry Klubu Integracji Społecznej w Kościanie. Teraz My!	Wielkopolskie	Kościan	38 784,99 zł
9	603	Żywiecka Fundacja Rozwoju	Level up	Śląskie	Żywiec	120 000,00 zł

10	644	Federacja Organizacji Socjalnych Województwa Warmińsko-Mazurskiego FOSa	Skuteczne Kluby Integracji Społecznej - edycja 2	Warmińsko-Mazurskie	Olsztyn	115 100,00 zł
11	617	Stowarzyszenie Lokalna Grupa Działania "Wspólny Rozwój"	Priorytet 3 – Wsparcie rozwoju zawodowego kadry PZS	Śląskie	Jastrzębie-Zdrój	33 600,00 zł
12	705	Stowarzyszenie Pomocy Potrzebującym "Podaj Dalej"	Wzmocnienie potencjału kadrowego CIS Podaj Dalej	Śląskie	Częstochowa	66 100,00 zł
13	685	Żorskie Centrum Organizacji Pozarządowych	Zadbaj o siebie by zadbać o innych – przeciwdziałanie wypaleniu zawodowemu wśród pracowników CIS	Śląskie	Żory	20 000,00 zł
14	634	Miasto Zamość prowadzące Centrum Integracji Społecznej	Razem dla ekonomii społecznej	Lubelskie	Zamość	21 900,00 zł

IV. MONITORING WDRAŻANIA PROGRAMU

W ramach działań monitorujących zrealizowanych zgodnie z zapisami Programu (rozdział X), przeprowadzono trzy wizyty monitorujące w podmiotach zaangażowanych w realizację projektów konkursowych. Monitoringi te odbyły się w formie wideokonferencji i objęły podmioty zlokalizowane na terenie trzech województw: opolskiego, mazowieckiego oraz pomorskiego. Celem monitoringu była kompleksowa ocena stopnia zaawansowania realizacji projektów, ze szczególnym uwzględnieniem skuteczności podejmowanych działań oraz poziomu osiągania założonych rezultatów. Dodatkowo zweryfikowano zgodność realizowanych przedsięwzięć z harmonogramami i kosztorysami zawartymi w umowach o dofinansowanie. Warto podkreślić, że każdy z monitorowanych podmiotów realizował projekt w ramach innego Priorytetu – po jednym odpowiednio z Priorytetu 1 – Usługi reintegracyjne, Priorytetu 2 – Ścieżki reintegracji oraz Priorytetu 3 – Wzmocnienie instytucjonalne PZS. Takie podejście umożliwiło uzyskanie przekrojowego obrazu wdrażania projektów w ramach całego programu.

V. INFORMACJA I PROMOCJA

W okresie naboru ofert w konkursie funkcjonowała infolinia telefoniczna, która była obsługiwana przez pracowników Departamentu Ekonomii Społecznej. Zasadniczym celem jej funkcjonowania było zapewnienie Oferentom możliwości nawiązania kontaktu i uzyskania informacji dotyczących wyników konkursu, regulaminu, procesu zawierania umów etc. W praktyce infolinia okazała się także cennym źródłem informacji od przedstawicieli CIS i KIS na temat codziennego funkcjonowania PZS, w tym bieżących wyzwań i potrzeb z jakimi podmioty te się mierzą. Wśród poruszanych tematów znalazły się m.in. kwestie związane z barierami w reintegracji zawodowej i społecznej uczestników CIS i KIS, trudnościami w pozyskiwaniu środków na działania bieżące, a także potrzebą większego wsparcia instytucjonalnego i systemowego dla PZS. Zgłaszano również zapotrzebowanie na działania szkoleniowe oraz wsparcie doradcze.

Zebrane w ten sposób informacje stanowią wartościowe źródło wiedzy o aktualnych wyzwaniach i oczekiwaniach środowiska zatrudnienia socjalnego. Pozwolą one na lepsze dopasowanie przyszłych konkursów, instrumentów wsparcia oraz polityk publicznych do rzeczywistych potrzeb CIS i KIS. Jednocześnie potwierdzają one zasadność utrzymywania bezpośredniego kontaktu z beneficjentami jako elementu dialogu i współpracy instytucjonalnej.

VI. WSKAŹNIKI

W ramach realizacji Programu, na potrzeby skutecznego monitorowania jego efektów i oceny stopnia realizacji założonych celów, do każdego z Priorytetów przypisano odpowiednie wskaźniki. Dla każdego wskaźnika określono także wartość docelową, której osiągnięcie planowane jest w horyzoncie czasowym obejmującym cały okres realizacji Programu, tj. lata 2023–2025. Dzięki temu możliwe jest systematyczne śledzenie postępów oraz porównywanie bieżących wyników z założeniami strategicznymi.

Pozyskiwanie informacji na temat poziomu realizacji poszczególnych wskaźników odbywa się na podstawie danych zawartych w sprawozdaniach końcowych, składanych przez podmioty realizujące zadania publiczne finansowane w ramach Programu. Dane te są dostarczane w formie deklaratywnej przez beneficjentów, którzy zobowiązani są do wykazania rezultatów osiągniętych do dnia złożenia sprawozdania.

Mechanizm ten pozwala na bieżące monitorowanie stopnia realizacji celów Programu, a także umożliwia identyfikację ewentualnych opóźnień lub obszarów wymagających dodatkowego wsparcia.

Jednocześnie podkreślić należy, że skuteczność tego systemu monitoringu w dużej mierze zależy od rzetelności i terminowości składanych przez beneficjentów sprawozdań oraz od jakości gromadzonych danych. Wnioski płynące z analizy wskaźników stanowią istotną podstawę do ewaluacji Programu i mogą być wykorzystane przy planowaniu przyszłych edycji.

Dla zwiększenia wiarygodności i porównywalności danych dotyczących realizacji wskaźników istotne jest uspoźnienie metod ich pomiaru i raportowania przez podmioty realizujące zadania publiczne.

Obecnie dane przekazywane są w sposób deklaracyjny, co – przy braku jednolitych wytycznych interpretacyjnych – może prowadzić do rozbieżności w sposobie ich obliczania i prezentacji.

Dostępność szczegółowych instrukcji dotyczących sposobu liczenia i dokumentowania każdego wskaźnika może pozytywnie wpłynąć na jakość i spójność sprawozdań przygotowywanych przez beneficjentów.

Wnioski płynące z bieżącego monitoringu i analiz wskaźników są systematycznie wykorzystywane w procesie ewaluacji Programu, w tym do formułowania rekomendacji dotyczących ewentualnych modyfikacji Priorytetów, wsparcia technicznego dla realizatorów oraz kierunków przyszłych działań w latach kolejnych. Taka praktyka wzmacnia efektywność zarządzania Programem i pozwala lepiej odpowiadać na realne potrzeby społeczne.

Tabela 6. Wskaźniki Programu w edycji 2024.

Wskaźnik	Wartość docelowa Programu na lata 2023-2025	Wartość wskaźników w roku 2024
Priorytet 1		
Liczba osób, które skorzystały z usług podmiotów zatrudnienia socjalnego.	300	730
Liczba CIS, KIS, które rozszerzyły ofertę o nowy rodzaj działań reintegracyjnych.	35	11
Priorytet 2		
Liczba lokalnych partnerów, w szczególności pracodawców, włączonych w działania realizowane w CIS lub KIS.	100	12
Liczba osób, które zakończyły uczestnictwo w PZS i podjęły zatrudnienie.	100	105
Priorytet 3		
Liczba pracowników PZS, którzy wzięli udział w różnych formach kształcenia, mającego na celu podniesienie kwalifikacji związanych z zadaniami pracownika PZS realizowanymi w ramach procesu reintegracji.	50	221
Liczba przedsięwzięć mających na celu wymianę dobrych praktyk dotyczących funkcjonowania PZS.	5	104

VII. OCENA SPRAWOZDAŃ

Łącznie oceniono 31 sprawozdań końcowych z realizacji zadań publicznych w ramach Programu Ministra Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej Program na rzecz zatrudnienia socjalnego na lata 2023-2025. Edycja 2024. W przypadku 23 sprawozdań końcowych konieczna była korekta lub uzupełnienie. We wszystkich tych przypadkach zwrócono się do Oferentów z prośbą o złożenie stosownych wyjaśnień.

Najczęstszym powodem uzupełnienia sprawozdań było nieprawidłowe uzupełnienie części finansowej sprawozdania tj. brak wartości w tabelach, błędy rachunkowe, niewłaściwie opisany wkład własny, rzeczowy, osobowy oraz brak terminów realizacji poszczególnych działań wynikających z harmonogramu realizacji zadania publicznego i wskazania ilości uczestników grupy docelowej w tych działaniach.

Kolejnym było niewłaściwe uzupełnienie części merytorycznej zadania, tj. brak wartości lub rozbieżne z ofertą wartości osiągniętych działań i rezultatów.

Pozostałe nieprawidłowości wykryte w toku oceny sprawozdań końcowych to:

- brak odpowiedniego udokumentowania obowiązku informacyjnego;
- brak informacji o zapewnieniu dostępności osobom ze szczególnymi potrzebami przy realizacji zadania publicznego, omyłki pisarskie.

Skala błędów sugeruje potrzebę zwiększenia wsparcia merytorycznego dla realizatorów Programu oraz ewentualne doprecyzowanie wytycznych dotyczących sporządzania sprawozdań końcowych.

VIII. Wnioski

W analizowanym okresie realizacji Programu, w szczególności podczas ostatniego naboru ofert, obserwuje się wyraźne zróżnicowanie zainteresowania poszczególnymi priorytetami tematycznymi oraz ich efektywnością. Największym zainteresowaniem wśród PZS nadal cieszy się Priorytet 1 – Usługi reintegracyjne, który koncentruje się na wsparciu podstawowych działań związanych z reintegracją społeczną i zawodową uczestników. W ramach tego Priorytetu złożono 66 ofert, z których dofinansowanie uzyskało 13 projektów (20%).

Dla porównania:

- w Priorytecie 2 – Ścieżki reintegracji złożono 17 ofert, z czego wsparcie przyznano 7 projektom (41%);
- w Priorytecie 3 – Wzmocnienie instytucjonalne PZS złożono 14 ofert, spośród których dofinansowano 11 projektów, co stanowi 79% wszystkich złożonych w tym Priorytecie ofert.

Pomimo największej alokacji środków dla Priorytetu 1, odsetek zaakceptowanych wniosków był relatywnie niski. Świadczy to o dysproporcji pomiędzy zapotrzebowaniem na środki w tym obszarze, a dostępną pulą finansowania.

Warto zwrócić uwagę, że ograniczone zainteresowanie działaniami związanymi z rozwojem oferty reintegracyjnej (Priorytet 2) oraz wzmocnieniem instytucjonalnym (Priorytet 3), może wynikać z barier organizacyjnych, w tym braku stabilności finansowej wielu PZS. Realizacja bardziej złożonych projektów wymagających długofalowego planowania oraz inwestycji w kadry i infrastrukturę jest w takich warunkach trudniejsza.

Jednakże analiza wskaźników osiągniętych w poszczególnych priorytetach dostarcza istotnych informacji. W Priorytecie 1 zgodnie z przewidywaniami, wskaźniki dotyczące liczby osób objętych usługami reintegracyjnymi zostały osiągnięte na wysokim poziomie. W Priorytecie 3 osiągnięto wyniki przekraczające zakładane wartości, gdyż wskaźnik dotyczący liczby pracowników, którzy podnieśli swoje kwalifikacje, przewyższył wartość docelową, mimo że dofinansowanie uzyskało 11 projektów. Może to świadczyć o wysokiej efektywności tego typu działań oraz potencjale, który nie został w pełni wykorzystany ze względu na ograniczoną liczbę zgłoszeń.

W związku z powyższym, wnioski płynące z obecnej edycji Programu obejmują potrzebę:

- lepszego dopasowania zakresu działań i wysokości alokacji środków do realnych potrzeb podmiotów;
- utrzymania działań wpisujących się we wszystkie trzy Priorytety ze względu na ich komplementarność, i potencjał rozwojowy;
- szerszej kampanii informacyjnej i promocyjnej, zwłaszcza w odniesieniu do działań innowacyjnych.

Wyzwaniem pozostaje pula środków finansowych przeznaczonych na realizację Programu w kontekście rosnących kosztów związanych z realizacją projektów, w tym wzrostu cen usług, materiałów oraz wynagrodzeń.

Aby zwiększyć skuteczność Programu i lepiej wspierać sektor zatrudnienia socjalnego, rekomenduje się:

- zwiększenie alokacji środków na cieszący się największym zainteresowaniem Priorytet 1;
- modyfikację zakresu działań priorytetowych w oparciu o potrzeby zgłaszane przez beneficjentów oraz analizę efektywności wsparcia;
- zintensyfikowanie działań promocyjnych i informacyjnych, aby zwiększyć świadomość dostępnych form wsparcia wśród PZS;
- systematyczne monitorowanie skuteczności Priorytetów oraz elastyczne dostosowywanie Programu do zmieniających się warunków społeczno-ekonomicznych.

IX. EFEKTY PROJEKTÓW – DOBRE PRAKTYKI

Szczegółowe opisy zawarte w sprawozdaniach końcowych z realizacji zadania publicznego w ramach Programu pozwoliły na wyłonienie katalogu „Dobrych praktyk”, które ze względu na sposób i jakość realizacji zadań, innowacyjny charakter działań oraz trwałość osiągniętych rezultatów w szczególnie sposób realizowały ideę konkursu.

Przykłady zadań publicznych zrealizowanych w ramach Programu w 2024 r., które uznano za dobre praktyki:

Umowa na realizację zadania publicznego nr: 623.II/2024. Priorytet 2 Ścieżki reintegracji. „Idę do pracy”

Zadanie zostało dofinansowane w ramach Priorytetu 2 (Ścieżki reintegracji) konkursu Program na rzecz zatrudnienia socjalnego na lata 2023-2025. Edycja 2024. Zleceniobiorcą zadania było Centrum Integracji Społecznej w Nysie. Głównym celem zadania publicznego było przeszkolenie 40 uczestników CIS zagrożonych lub dotkniętych wykluczeniem społecznym, które z powodu swojej sytuacji życiowej nie są w stanie zaspokoić podstawowych potrzeb życiowych oraz 11 pracowników CIS w Nysie w ramach reintegracji społecznej i zawodowej w warsztacie porządkowym i pielęgnacji terenów zielonych, kadry pracowniczej, lokalnych przedsiębiorców. Cel główny został osiągnięty poprzez przeprowadzenie szkoleń dla 40 uczestników z zakresu: kursu operatora wózków widłowych z uprawnieniami, obsługi kasy fiskalnej, kursu ogrodnika z obsługą maszyn i sprzętów ogrodniczych, kursu profesjonalnego sprzątania z obsługą urządzeń sprzątających oraz dla pracowników CIS szkoleń: „Praca z trudnym klientem” i „Dialog motywacyjny”.

Ponadto w ramach realizacji tego zadania publicznego doposażono warsztat porządkowy i pielęgnacji terenów zielonych w kosy spalinowe, odkurzacze spalinowe i kosiarki spalinowe oraz przeprowadzono 2 spotkania z lokalnymi przedsiębiorcami.



Umowa na realizację zadania publicznego nr: 691.I/2024. Priorytet 1 Usługi reintegracyjne. „Od Wakatu do Etatu – droga od aktywności do samodzielności”.

Zadanie zostało dofinansowane w ramach Priorytetu 1 (Usługi reintegracyjne) konkursu Program na rzecz zatrudnienia socjalnego na lata 2023-2025. Edycja 2024. Zleceniobiorcą zadania była Fundacja Wakat z Konina. Głównym celem projektu „Od Wakatu do Etatu – droga od aktywności do samodzielności” było podniesienie aktywności zawodowej i społecznej dla 12 mieszkańców miasta Konin i gmin powiatu konińskiego w oparciu o kompleksowe działania, których zastosowanie miało prowadzić do zwiększenia zdolności do zatrudnienia osób zagrożonych wykluczeniem społecznym w tym osób z niepełnosprawnościami oraz dotarcie przez CIS w Koninie z ofertą do nowych środowisk i grup. Realizacja zadania pozwoliła na umożliwienie uzyskania uzupełnienia kwalifikacji zawodowych poprzez kursy zawodowe, warsztaty zawodowe i indywidualne formy wsparcia co miało wpływ na zwiększenie szans zatrudnienia na rynku lokalnym i pokonanie barier lokalnych, które utrudniają

aktywizację. Nastąpił wzrost świadomości uczestników zagrożonych wykluczeniem zawodowym i społecznym w tym osób z niepełnosprawnościami dotyczący znaczenia posiadania kwalifikacji zawodowych i uzyskania nowych umiejętności, które są niezbędne na potrzeby rozwijającego się rynku lokalnego.



W ramach tego zadania publicznego opracowano indywidualne ścieżki reintegracji, indywidualne programy zatrudnienia socjalnego, odbył się kurs „Opiekun osoby starszej, chorej i niesamodzielnej” zakończony egzaminem resortowym MEN. Jedna osoba została zatrudniona na pełny etat na umowę o pracę w Spółdzielni Socjalnej Etat. Ponadto zawarto 4 porozumienia partnerskie, co wzmocniło współpracę pomiędzy podmiotami zatrudnienia socjalnego a instytucjami zajmującymi się osobami zagrożonymi wykluczeniem społecznym i zawodowym oraz z niepełnosprawnościami.